

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 25.52.

Leto XV.

Ljubljana, v soboto, 9. januarja 1932.

Štev. 4.

Lesna produkcija Dravske banovine in njen pomen za izvoz

(Povodom razdelitve kontingenta za uvoz lesa v Francijo in Alžir.)

Dne 30. decembra 1931 so se sestali delegati ljubljanske, sarajevske in zagrebške zbornice za TOI v Zagrebu na skupno konferenco radi porazdelitve uvoznega kontingenta za les v Francijo in v Alžir, ki ga nam je odobrila meseca oktobra francoska vlada. Področje ljubljanske zbornice so zastopali na tej konferenci generalni tajnik Zbornice za TOI Ivan Mohorič, podpredsednik lesnega odseka Zveze industrijev in sekcije šumarskega Udruženja ing. Milan Lenarčič, tajnik Zveze industrijev D. Gorjup ter predsednik osrednje sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi gremijev ing. Joško Kobi. Konferenca je imela nalogo, da se doseže sporazum glede porazdelitve izvoza lesa na Francosko in v Alžir v okviru kontingenta 72.000 ton, od katerega odpade 30.000 ton na metropolitansko Francijo in 42.000 ton pa na Alžir.

Na tej konferenci sta si stali nasproti dve teži glede načina porazdelitve kontingenta, ena bazirana na razmere dobre konjunktore pred petimi leti; druga pa na današnje razmere ko je svetovna kriza posegla tudi že v naše kroge.

Delegati iz Savske banovine in Bosne so na tej konferenci zastopali tezo, da je treba ves kontingent za uvoz lesa dodeliti onim tvrdkam, ki so v letih 1925 do 1929 izvažale iz Jugoslavije v Francijo in Alžir ter zahtevale na tej bazi ca. 95% celokupnega kontingenta za področje Savske banovine in Bosne. Nam bi potemtakem pripadel le majhen delež okrog 4000 ton. Cela razprava na tej konferenci je pokazala, da poznajo celo vodeče osebnosti lesne stroke iz teh področij le slabo in površno lesno industrijo ter šumarstvo v Dravski banovini, ter da podcenjujejo tehnično sposobnost ter eksportno kapaciteto slovenske šumske industrije. Bili so zato povsem iznenadeni, ko so čuli številke naše lesne produkcije, ki vsled svoje dezorganiziranosti doslej ni prišla do enotnega nastopa in prave veljave. Konferenca vsled nepopustljivosti zastopnikov »Šipada« in »Krivaje« ni vodila k sporazumu in bo moralo vsled tega ministrstvo šum in rudnikov samo določiti delež posameznih področij na tem kontingentu.

Sistem kontingentiranja uvoza, ki ga prakticira v zadnjem času Francija in tudi druge države v vedno večjem obsegu, ima za eksportno trgovino težke in neprijetne posledice. Predvsem povzroča kontingentiranje neizbežno nervoznost med interesenti, da bi pravočasno izkoristili kontingent, ki je po večini nižje odmerjen, kakor pa znaša normalen uvoz ter se zato v prvih mesecih vsakega kontingentiranega razdobja pojavlja na tržišču naenkrat velika količina blaga, kar povzroča padec cen in poslabšanje splošnih prodajnih pogojev. Radi tega je potrebno, da se pri kontingentiranem uvozu izvede pravočasno najstrožja organizacija eksporterjev, da se prepreči prenatržen in nepravilen izvoz lesnih produktov, da se ne pokvari tržišče, očuvajo cene in uvoz porazdeli enakomerno na razdobje celotnega leta.

Pod pretvezo poenostavitve cele razdelitve kontingenta na vsa tri produkcijska področja, ki prihajajo za eksport v Francijo in njene kolonije v poštev, se je postavila teza, da naj se z 90% vpoštevajo stare tvrdke, ki so v onem razdobju, na podlagi katerega je odmerila Francija kontingent za naš uvoz, izvažale v Francijo in Alžir in le okrog 10% naj bi se eventualno dodelilo novim tvrdkam. Zahtevalo se je, da mora vsaka tvrdka, ki hoče dobiti pravico za izvoz v omenjene dežele, dokazati s potr-

dilom pristojnih carinarnic, da je že poprej izvažala enake količine v Francijo. Vsa opozorila, da so statistike izvoza in uvoza iz raznih tehničnih razlogov le deloma uporabne za presojo dejanske udeležbe in interesa na izvozu niso nič zalegla, dasiravno je vsakomur znano, da je šel velik del lesa iz Dravske banovine na Alžirsko in v Alžir preko tujega posredništva in ga vsled tega niti naša niti francoska statistika ne izkazuje kot uvoz iz Jugoslavije. Končno pa je treba ugotoviti dejstvo, da obstajajo med našo in francosko statistiko glede uvoza znatne razlike, ki so se pokazale posebno glede uvoza v Alžir in manjka v tem pogledu objektivna baza za primerjavo.

Zastopniki lesne industrije iz Dravske banovine so na zagrebški konferenci nasproti bosanskemu predlogu postavili zahtevo, da je treba kontingent razdeliti na podlagi današnjega stanja in z ozirom na sedanje eksportne prilike na lesnem trgu tako, da bi se posameznim produkcijskim področjem dodelilo v okviru kontingenta one količine, ki jim z ozirom na gozdno površino, na kapaciteto šumskih instalacij in z ozirom na splošno gospodarski pomen lesne industrije pripada.

Izjava, ki jo je podala ljubljanska zbornica na tej konferenci ugotavlja predvsem, da obstaja temeljna razlika med gozdnim gospodarstvom in eksploatacijo gozdov v Bosni in Sloveniji. — Dočim je v Dravski banovini lesna industrija atomizirana na nebroj malih in srednjih žag, na več stotin modernih tehničnih podjetij, ki so enakomerno porazdeljena preko celega zborničnega področja, je v Bosni lesna industrija koncentrirana v glavnem na par tvrdk in par produkcijskih centrov. V ljubljanski železniški direkciji pride skoro vsaka železniška postaja za izvoz lesa v poštev in se udeležuje v eksportu preko 400 tvrdk. Podčrtava, da je okrog 42% površine Dravske banovine pokrite z gozdom ter da se ceni letni prirastek gozdov na 3,5 milijona kub. metrov. S predelavo gozdnih produktov se bavi poleg 1975 malih žag še 64 električnih in turbinskih ter 211 parnih žag, katere imajo vse skupaj kapaciteto ca. 450 polnojarmenikov. Glasom železniške statistike so se natovorile v območju posameznih železniških direkcij v letu 1929, za katerega imamo zadnjo statistiko, sledeče količine rezanega in tesanega lesa:

	Beograd	Zagreb
za loco:	6.284	38.590
za izvoz:	686	11.740
	6.969	50.330
	Ljubljana	Sarajevo
za loco:	35.050	48.796
za izvoz:	44.082	6.802
	79.132	55.598
	Subotica	Skupaj
za loco:	4.840	133.561
za izvoz:	1.594	64.905
	6.434	198.466

Od loco prometa se je naknadno izvozilo preko domačih luk iz po sameznih direkcij:

Beograd —, Zagreb 37.426, Ljubljana (4.736), Sarajevo 30.072, Subotica —, skupaj 67.498, tako da ostane za notranji promet oziroma porabo: 66.063.

Iz Slovenije so se izvozile preko luk sledeče količine in sicer preko Sušaka 4.602, preko Splita 43, preko Fiume 91, skupaj 4.736 od celotnega prometa lesa je tvorila lesna industrija v območju posameznih direkcij v procentih kakor sledi:

Ljubljana ca. 40%, Zagreb ca. 25%, Sarajevo ca. 28%, Beograd —, Subotica 7%.

Izvoz v letu 1929 je znašal glasom carinske statistike: želez. statistike:

	ton	ton
za drva	656.434	534.110
za oglje	67.385	59.180
za hlode brzajavne	113.000	110.460
za doge	13.540	15.100
za prage	343.820	203.740

Gradbeni les:

	ton	ton
mehak tesan	228.474	
rezan	721.931	
trd tesan	25.473	
rezan	309.506	
	1.285.384	1.324.030

Te številke morajo tudi slepeu odpreti oči, koliknega pomena je lesna industrija in trgovina za gospodarstvo Dravske banovine. Od položaja te panoge je odvisna prosperiteta 135.000 gozdnih posestnikov, okrog 20.000 delavskih moči, ki prihajajo kot gozdni delavci, nakladalci, vozniki in strokovno osebje v lesni industriji v poštev, nad 1200 lesnih trgovcev in tri četrtine banovine.

Zbornica je naglasila v spomenici, ki jo je zadnje dni vsled neuspele konference naslovila na ministrstvo šum in rudnikov, posebno to, da se je položaj na lesnem tržišču v toku zadnjih dveh let 1930/31 bistveno izpremenil ter da je posebno lesni izvoz iz Dravske banovine skoro popolnoma izgubil grško tržišče vsled izpremembe v tarifni politiki in da vsled močne tuje konkurence, stavbene stagnacije in plačilnih težkoč tudi na italijanskem tržišču ne more več plasirati onih količin, ki jih je lahko poprej tja zvažal. Vsled tega so bili mnogi eksporterji primorani se orientirati na druga tržišča na zapadu in na severni obali Afrike. Izvoz v te kraje je prišel v statističnih izkazih zadnjih dveh let vidno do izraza in se ga zato mora vpoštevati brezpogojno pri sedanji razdelitvi kontingenta. — Sprejetje bosanskega predloga bi pomenilo, da se slovenski eksport takorekoč za vedno izključi z najvažnejših franc. tržišč. Ono bi pomenilo, da sami zapiramo oči nad izpremembami, ki so nastale glede izvoza lesa v letih 1930/31 in bi moralo imeti usodepolne posledice za celo naše gozdno gospodarstvo, rentabiliteto gozdne posesti, eksploatacijo gozdov in našo eksportno politiko.

Nabava deviz

Po izpremenjenem pravilniku o ureditvi prometa z valutami in devizami morejo pooblaščenke banke sprejemati na podlagi obvez prodanih deviz za opravljanje samo one uvozne deklaracije, ki so bile izdane po 1. januarju 1932. s predmetnimi originalnimi fakturami, dočim se prejšnje deklaracije in fakture sprejemajo samo po predloženi odobriti Narodne banke. Iz dohajajočih vprašanj sklepamo, da posameznim interesentom ta določila niso znana. Kakor smo že poročali, se morajo vsi dolgovni naših interesentov iz prejšnjih let radi evidence prijaviti Narodni banki, tako tudi dolgovni iz naslova uvoza po deklaracijah, ki so bile izdane pred 1. januarjem 1932. Dokler si Narodna banka ne vstvari v tem pogledu evidence, je opravljanje za take terjatve nemogoče, vendar pa bo to trajalo samo še nekaj dni, da se zadeva uredi, tako da bo mogoče zopet tekoče poslovanje.

Kdo je kompetenten za reševanje pritožb za povračilo nepravilno pobranih taks in trošarin

Po predpisih § 19. zakona o organizaciji finančne uprave so poleg drugega kompetentne finančne direkcije, da odločajo v prvi instanci o povračilu neumestno ali preveč pobranih ali odmerjenih taks in trošarin do Din 10.000.— Na vprašanje, ki nam je bilo v tem pogledu stavljeno, pojasnjujemo, da odloča finančna direkcija o takih pritožbah v prvi instanci, pritožba proti odločbi finančne direkcije ne gre torej na upravno sodišče, temveč na ministrstvo za finance, oddelek za davke, ki odloči v drugi instanci in gre potem tožba proti odločbi ministrstva ne na upravno sodišče, ampak na državni svet.

Skupni davek na mineralne vode

Nekatere davčne uprave zahtevajo, da se skupni davek na mineralne vode plačuje v krajih, v katerih se nahaja njihova zaloga. Vsled tega je ministrstvo za finance z razpisom z dne 21. decembra 1931., št. 89.900/III odločilo sledeče: Po tarifi in uredbi o skupnem davku plača ta davek proizvajalec, v tem slučaju lastnik vrele in v kraju vrele. Na kraju vrele se polnijo steklenice in oddajajo v promet. Da se v mestih in večjih krajih, kjer je konzum mineralne vode večji, morajo ustanoviti skladišča mineralnih vod, je povsem naravno in ne more v nikakem oziru vplivati na način in kraj pobiranja skupnega davka. Potemtakem se skupni prometni davek plačuje samo pri oni davčni upravi, v koje področje spada dotični vrelec mineralne vode in to od cele v promet oddane količine.

Minister trgovine in industrije g. dr. Kramer v ljubljanski Zbornici za TOI

Minister g. dr. Kramer je včeraj dne 8. t. m. v novi lastnosti kot resorni šef trgovine in industrije prvič posetil Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. G. ministra sta sprejela zbornični predsednik g. Ivan Jelačin in zbornični generalni tajnik poslanec g. Ivan Mohorič, ki sta mu poročala o poslovanju zbornice in o aktualnih gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo zborničnega področja. Nato je g. minister sprejel delegacijo ljubljanskih obrtnikov, obstoječo iz gg. Rebeka, Krapeža, Pristova, Igljica in Urbasa. Delegacija je informirala g. ministra o obrtniških težnjah, ga opozorila na gotove trdote novega obrtnega zakona za posamezne stroke, n. pr. za vrtnarje itd. ter izčrpno obrazložila svoje stališče glede obrtniškega zavarovanja. Za njimi se je oglašala delegacija Zveze trgovskih gremijev, obstoječa iz predsednika g. Jos. J. Kavčiča in načelnika kranjskega gremija g. Sirca, ki sta poročala g. ministru o željah trgovcev in njihovih stanovskih težnjah. G. minister je dalje sprejel za trgovsko društvo Merkur predsednika g. dr. Windischerja, zastopstvo Slovenskega planinskega društva pod vodstvom predsednika g. dr. Pretnarja, stavbenika g. Briclja in g. ing. Dimnika, ki sta ga informirala o željah stavbene stroke ter končno ravnatelja trgovske akademije g. dr. Pirjevca in ravnatelja drž. dvorazredne trgovske šole g. Gogalo.

Informativno predavanje o davku na poslovni promet

V ponedeljek dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer predava o davku na poslovni promet v dvorani Trgovskega doma višji finančni svetnik g. Josip Mosečič. Zbornica za TOI nujno vabi vse trgovce, obrtnike in industrije, da se tega predavanja, ki ima namen interese seznani z intencijami zakonodajalca in jim dati navodila za praktično poslovanje z davkom na poslovni promet, udeležijo v čim večjem številu.

Samoupravne davščine.

Na zahtevo kr. banske uprave objavljamo:

Med referati, ki so bili podani na XI. rednem običnem zboru Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani dne 7. junija 1931 in ki so v posebni brošuri javno objavljeni, se nahaja tudi poročilo o samoupravnih davščinah. To poročilo pa vsebuje netočnosti, ki bi utegnile povzročiti napačne pojme o banovinskih davščinah ter ustvariti nerazpoloženje zoper zakone, uredbe in navedbe oblastev. Zategadelj smo primorani poročilo v nekaterih točkah popraviti.

1. Banovinski proračun običnih izdatkov in dohodkov za leto 1931/1932, ki je stopil v veljavo dne 1. aprila 1931., znaša dinarjev 116,352.699— ne pa Din 119,964.015— kakor navaja poročilo.

Referatovo poročilo navaja, da obstoja poleg rednega banovinskega proračuna še poseben proračun cestnega fonda. Ugotavljamo, da se cestni fond sploh ni ustanovil.

2. Prav tako napačna je navedba, da so se z ustanovitvijo cestnega fonda na novo uvedle sledeče davščine: Državna in banovinska taksa na motorna vozila, davek na vprežno živino, prispevek avtobusnih podjetnikov za prekomerno uporabo cest ter davek na premije od zavarovanja motornih vozil. Dejstvo je namreč, da

a) se državna taksa na avtomobile pobira po zakonu o taksah že od 1. septembra 1921,

b) sta oblastno takso na motorna vozila uvedli že bivši oblastni samoupravi s proračunoma za leto 1928,

c) se davek na vprežno živino in na premije od zavarovanja motornih vozil sploh ni uvedel in

č) da so se izredni prispevki za vzdrževanje državnih in nedržavnih cest, kamor spada tudi prispevek avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo javnih cest, pobi-

rali že po bivših deželnih zakonih in je bilo to vprašanje z zakonom o državnih in z zakonom o nedržavnih cestah ter z navodili g. ministra za gradbe z dne 16. decembra 1930, »Službeni list« št. 69/10 z dne 7. februarja 1931., na enoten način urejeno.

3. Pomotno je poročilo, kjer navaja, da plačuje vsak trgovec posebno banovinsko in običinsko doklado za ceste, kajti ti dokladi se v območju Dravske banovine sploh ne pobirata.

4. Dalje je pogrešna trditev, da se je z uvedbo cestnega fonda uvedlo tudi pobiranje srezke cestne doklade za vzdrževanje cest, marveč je res, da so srezke cestne doklade predvidene v zakonu o nedržavnih cestah in je njih pobiranje v skladu z zakonom, kar je tudi gospodarsko-financijski komitet ministrstva na seji dne 15. julija 1931 sankcioniral.

Stroški za zgradbe in vzdrževanje okrajnih cest so se pa že pred tem zakonom pokrivali s posebno doklado na neposredne davke. Na bivšem Kranjskem je n. pr. že zakon z dne 28. julija 1889, deželnega zakona št. 17 odredil, da morajo skladnemu cestnemu okraju za ceste naložene novčane troške vse občine skladnega okraja pokrivati s prikladno po razmeri skupne vsote neposrednih davkov.

5. Tudi v poročilu se omenja kot najvišja obremenitev s srezko cestno doklado 70%. Resnici na ljubo pa moramo konstatirati, da je najvišji odstotek te doklade v naši banovini 50% in to samo v enem srezu, dočim je v vseh ostalih srezih nižji in znaša povprečna obremenitev s sresko doklado 30-5%.

6. Končno tudi ne drži trditev, da obremenjuje banovinski proračun vsakega prebivalca z Din 146.05, kajti ta znesek se mora pravilno glasiti Din 103.50.

Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo
v Ljubljani.

Prodajne cene za sladkor

Ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja je na inicijativo ljubljanske Zbornice za TOI z razpisom z dne 10. novembra 1931 br. 20393 odločilo, da je § 4. zakona o ureditvi cen za sladkor tolmačiti v tem smislu, da sladkorne tovarne ne smejo napram cenam z dne 15. avgusta 1931 povišati cene za sladkor več nego

za 1 Din po kg. Nadalje je ministrstvo odločilo, da se pri prodajni ceni sladkorja v veliko — in maloprodaji — ta cena ni identična s tovarniško ceno za cele vagonne — dovoljuje v smislu čl. 8 zakona o pobijanju draginje pri kg za en dinar povišani trgovski dobiček, ki naj krije povišano trošarino.

nji v letošnjem marcu s samo 73 odstotki sezijske povprečnosti l. 1925-28; v aprilu so narasle na 86%, a v maju so padle zopet na 80 odstotkov.

Iz naših organizacij

Gremij trgovcev za mesto Ljubljano, kakor tudi za ljubljansko okolico opozarja p. t. člane, da bo razposlal v prihodnjih dneh davčno prijavo za pridobitno in navodila o napovedi. — Načelstvo gremija trgovcev za Ljubljano in okolico.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd.
Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Za agente in trgovske potnike

Davčna uprava Ljubljana mesto razglasa: Potujoči agenti, trgovski potniki, ki niso izključno v službenem razmerju, se zavezani k plačanju davka na dohodek od podjetij, obratov in poklicev po členu 42. II. skupina, točka 1 zakona o neposrednih davkih.

Nezavisno od čistega dohodka plačujejo navedeni ta davek pred začetkom poklica v letnem iznosu 1.000 Din. (čl. 52 in 59 omenjenega zakona o neposrednih davkih).

Davek se plača pred začetkom izvrševanja poklica v prvi polovici leta v celem letnem iznosu po 1000 Din, če se pa poklic prične izvrševati v drugi polovici leta, pa v znesku 500 Din. (čl. 148 pravilnika za izvrševanje zakona o neposrednih davkih).

Če se potujoči agent ali trgovski potnik ne more izkazati s potrdilom o plačnem davku, mora poleg rednega davka plačati

kot kazen še enkratni iznos rednega davka.

Potujočim agentom in trgovskim potnikom služi kot dokaz o plačnem davku davčni list (poreska karta), katerega dobi pri davčni upravi za nabavno ceno (čl. 157 omenjenega zakona).

Potujoči agenti, trgovski potniki, ki pridejo iz inozemstva radi nakupa, prodaje in sklepanja trgovskih poslov v obče, v tuzemstvu plačajo ta davek na obmejni carinarnici ob dohodu v našo državo, kakor je to predvideno v čl. 148, toč. II. 5 pravilnika za izvrševanje zakona o neposred. davkih.

Vsi potujoči agenti in trgovski potniki, ki niso izključno v službenem razmerju, se pozivljajo, da izpolnijo svoje davčne dolžnosti, plačajo ta davek takoj, da se izognejo kazenskim posledicam, predvidenim v čl. 139 omenjenega zakona o neposrednih davkih.

Pogodbeni poštarji in njih uslužbeni davek

Finančno ministrstvo je na predlog prometnega ministra izdalo davčnim upravam naredbi, po kateri se imajo pogodbeni poštarji na dohodek, ki ga imajo od pogodbenih pošt, obdavčiti z uslužbenim davkom, torej z davkom na dohodek od nesamostalnega dela in poklica, a ne z davkom na dohodek od podjetij, obratov in samostalnih poklicev (pridobitina). Po zakonu pa je oproščen davka dohodek od nesamostalnega dela in poklica za vsakega do 18 let staro otroke, ki nima samostalnega dohodka po 100 Din na mesec. V interesu prizadetih pogodbenih poštarjev je torej, da javijo računsko - ekonomskemu odseku poštne direkcije vse svoje do všteto 18 let stare, nepreskrbljene otroke, ki so rojeni v postavnem zakonu ali pa so pozakonjeni.

Tečaj za avtogeno varenje v Kranju

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI priredi v Kranju za kranjski, tržiški in škofjeloški okoliš, pa tudi za interese iz drugih okolišev, ki bi se prijavili, 10-dnevni tečaj za avtogeno varenje. Ta tečaj se prične v ponedeljek 18. januarja ob 8. uri zjutraj ter bo trajal do srede 24. januarja. Poučevalo se bode v tečaju varenje enostavnih predmetov, predvsem v železu, jeklu in aluminiju. Pri današnji gospodarski krizi je za kovinskega obrtnika in pomočnika velike važnosti, da se izveža v tej stroki. Z varenjem se dajo izvršiti mnoga popravila železnega ogrodja, strojnih delov, poljedelskega orodja, avtomobilskih blokov in karterjev, prelomljenih jermenic, osi, železnih konstrukcij itd., ki bi se sicer ne dale izvesti. Spretnemu varilcu se zato odpira novo polje dela in s tem tudi zaslužka. Vsak udeleženec se mora prijaviti najkasneje do 14. januarja neposredno ali potem Skupne obrtne zadruge v Kranju Zavodu PO Zbornice za TOI v Ljubljani, da dobi potrebna navodila. Opozorjamo, da mora pripraviti vsak po 4 komače kovnega pločnega železa, širokega 50, dolgega 150 in debelega 2 mm, dalje v dimenzijah 50—60/150/6 mm in 50—60/10—12 mm, 2 komača železnih cevi s premerom 30—50 mm in plinskih cevi v dolžini 50—100 mm, 2 komača kotnega železa 50/50/3 mm v dolžini 150—250. Nad 8 mm debelo železo je treba ob robovih opiliti za 30 do 35°. Pristojbine znašajo za vsakega udeleženca mojstra 100 Din, pomočnika pa 50 Din. V posebnega ozira vrednih primerih se na prošnjo pristojbina v celoti ali vsaj deloma povrne. Prostor, kjer se bo vršil tečaj, bo zavod naznanil naknadno.

Gibanje zavarovanih delavcev pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani

V drugi polovici decembra je začela brezposelnost prav nalahno popuščati. Število zavarovanih delavcev je bilo manjše nego istega datuma lanskega leta:

1. decembra za 11.023 delavcev	
5. " " 12.317 "	
10. " " 12.501 "	
15. " " 12.117 "	
20. " " 11.267 "	
25. " " 11.236 "	
30. " " 10.783 "	

Ali so to samo slučajne vibracije intenzivnosti gospodarske krize, ali pa že označevalci bodočega gospodarskega poleta, se iz statistike OUZD-a ne da ugotoviti.

Zdravstvene razmere so se pri moških neznatno poslabšale (povečanje odstotka bolnikov za + 0.14 %) in pri ženskah pa precej zboljšale (zmanjšanje bolnikov za — 0.39 %).

Povprečna dnevna zavarovana mezda, katere odgovarja približno povprečnemu dnevnomu delavskemu zaslužku, je padla za Din 1.02 (prejšnji mesec za Din 0.86), t. j. za 4 %. Faktično znižanje delavskih plač je pa še večje, ker podjetniki vedno pravilneje prijavljajo delavce v zavarovanje.

Celokupna dnevna zavarovana mezda je padla za Din 389.711.20. To pomeni, da je delavstvo izgubilo radi gospodarske krize t. j. radi odpustov iz služb in krajsanja plač dnevno blizu Din 500.000 ali mesečno 12 do 13 milijonov. Dohodki OUZD-a (bolniški prispevki) so se radi tega kljub povišanju tarife od 6 % na 6.5 % znižali dnevno za več kot Din 13.000 ali mesečno za cca Din 350.000. Brez povišanja tarife bi bil primanjkljaj skoraj še enkrat tako velik.

Po svetu

Uvoz jajec hoče Italija kontingentirati in bo zahtevala dokazila o izvoru jajec; vsaj tako se bere v raznih listih.

Zlati standard v Južni Ameriki bo obdržalo najmanj pet tamošnjih republik: Bolivija, Chile, Columbia, Ecuador in Peru. O tem se posvetuje konferenca južnoameriških centralnih bank v Limi.

Oblek bankoveev v Češkoslovaški je bil 31. dec. v znesku 7.679 milijonov Kč krit v zlatu in polnovrednih devizah z 31.6%.

Pri treh velikih hranilnicah v Pragi so se v preteklem letu vloge pomnožile za 684 milijonov Kč in so znašale na koncu leta 4681 milijonov Kč, od teh v Praški Mestni hranilnici 2853 milijonov.

Sladkorna produkcija v Nemčiji se cení v tekoči kampanji na 33 milijonov stotov, kar je za celih 17.570.000 stotov manj kot v pretekli kampanji. Produkcija bo mogla biti konsumirana doma.

Vsem cenjenim naročnikom prilagamo današnji številki poštne položnice v svrhu poravnave naročnine za tekoče leto, oziroma eventualnih zaostankov na naročnini. One cenjene naročnike, ki so naročnino že poravnali, pa prosimo, da izroče položnico svojim znancem, ki še niso naročniki, da se naroče na »Trgovski list«.

Sladkorne pese v Rusiji niso mogli vse predelati v sladkor in bo letos 450.000 ton sladkorja manj kot lani; za eksport ne bo nič preostalo.

Nemški sindikat rjavega premoga je bil od državnega gospodarskega ministra te dni razpuščen. Naredba stopi v veljavo 20. t. m.

Mednarodni kartel surovega jekla bo zboroval 12. t. m. v Parizu; do tedaj, upajo, se bodo posamezne skupine dodobra pomenile.

Naročila pri tekstilni industriji v Češkoslovaški so trajno nezadovoljiva. Zelo neugodno vplivajo devizni predpisi.

Agrarne konference v Bukarešti se bo poleg Rumunije in Bolgarije udeležila tudi Jugoslavija in bodo te tri države zitni eksport izvajale najbrž po enotnem načrtu. Prvi dve državi sta se v Sofiji že domenili glede skupne eksportne trgovine potom zadrug.

Cena železa v Belgiji je po poročilih iz Bruslja v znamenju nadaljnjega padanja.

Cena margarine v Češkoslovaški je s 1. t. m. za vse vrste znižana za 10 do 15 odstotkov. V teku enega leta je bila trikrat znižana. Z zopetnim znižanjem upajo na izločenje inozemske konkurence.

Industrija umetne svile v Češkoslovaški je zadovoljna; leta 1931 je bilo prodanih 6.500.000 kg proti 6.200.000 kg v letu 1930 in računajo tovarne za tekoče leto na še večjo prodajo. Zlasti zadovoljiv je bil napredek v prodaji domačega izdelka: 3 milijone 750.000 kg proti 3.000.000 kg v letu 1930.

Konkurzov v Nemčiji je bilo v preteklem letu 13.304, poravnalnih postopanj 8268. Skupno število insolventov je bilo za 15 odstotkov višje kot leta 1930.

Moderno jeklaro v Turčiji bodo v bližini glavnega mesta Ankara zgradili nemški strokovni delavci.

V zaščito italijanske trgovske bilance in italijanskega izvoza more ital. finančni minister omejiti in tudi popolnoma ustaviti izvoz iz inozemskih držav, zlasti iz onih, ki ovirajo italijanski izvoz.

Volnene industrije Belgije, Francije, Nemčije in Anglije se pogajajo glede ustanovitve carinskega kartela. Povsod v teh deželah naj vlade dovolijo, da se pri uvozu volnene blaga pobirajo enake in sicer nizke carinske pristojbine. Če bodo imela se danja pogajanja uspeh, bodo povabljeni tudi vse druge srednjeevropske države k pristopu. K takemu postopanju so zasebne industrije prisiljene po protekcionistični gospodarski politiki evropskih držav.

Pridelek ruskega bombaža raste. Do 10. junija je bilo po poročilu iz Moskve obdelanih v Sovjetski zvezi z bombažem 2.510.000 hektarov, s čimer je načrt prekoračen za 8 odstotkov. Lani je bilo z bombažem obdelanih ca 1.600.000 hektarov, letos torej skoraj 60 odstotkov več. Če bo donos pridelka normalen, bo mogla kriti Rusija v novi bombaževi seziji potrebo svoje bombaževе industrije skoraj izključno z domačim blagom.

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. januarja 1932 ponudbe glede dobave 2000 kg modre galice in 500 kg salmijaka. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. januarja t. l. ponudbe glede dobave 50 kg amoniak-sode, 100 kg kolofonije, 100 kg sadre in 100 kg kita, glede dobave 25 plošč črne železne pločevine, 500 komadov kremenov, 500 komadov stekel za bencinske jamske svetilke, 2000 komadov azbestnih kolut za bencinske svetilke, 100 komadov mrež za bencinske svetilke in 50 komadov ščetk za čiščenje mrežic za bencinske svetilke; do 15. januarja t. l. glede dobave parnih ventilov, 10 komadov pip za komprimirani zrak in 20 komadov ležajev. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 14. januarja t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg namiznega olja. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 18. januarja t. l. ponudbe glede dobave raznega okovja in pil, 40 kg šivalnih jermenov, 600 kg steklarskega kleja; do 25. januarja t. l. pa glede dobave 50 m bakrenega kabla. — Direkcija državne železarne Vreš sprejema do 27. januarja t. l. ponudbe glede dobave 20 ton livarskega grafita. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. januarja t. l. ponudbe glede dobave 10.000 pol smirkovega platna; do 15. januarja t. l. pa glede dobave kemikalij. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. januarja t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg pšenične moke. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 21. januarja t. l. ponudbe glede dobave 550 kg žice in 3200 metrov jeklenih vrvi. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema

do 21. januarja t. l. ponudbe glede dobave 1800 kg dynamo-olja; do 28. januarja t. l. pa glede dobave 2 števcev za struje. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Oddaja zakupa restravracije na postaji Lašva se bo vršila potom licitacije dne 22. januarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja zakupa buffeta na postaji Zlatar Bistrica se bo vršila potom oglasne licitacije dne 23. januarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Razno

Kovinska borza v Parizu. Neprestano kolebanje funta in carinske namere angleške vlade so ustvarile na kovinskem trgu posebno veliko negotovost. Belgijski kovinski gospodarski krogi so mislili zato na ustanovitev kovinske borze v Antwerpnu. Do čim ima pa ta misel malo upanja na uveljavitev, bi imel enak načrt za ustanovitev kovinske borze v Parizu mnogo več upanja na uspeh, ker imajo francoska državna podjetja sama s svojo veliko kovinsko porabo za armado, mornarico in aviatiko mnogo zanimanja za ustanovitev take borze in morejo upati tudi na državno podporo. Zadevni razgovori nam bodo pokazali, ali se bo načrt izvedel ali ne. Mislimo, zaenkrat, da ne.

Danske carine proti Franciji. Danska je je z zakonom izdala vrsto uvoznih prepovedi in je izvedla razna carinska povišanja. To je napravila v odgovor na francoske uvozne kontingente za živila. Prepovedi in carinska povišanja se tičejo konjaka, šampanjca in likerja. Do 1. januarja je bil od 28. nov. dalje uvoz sploh prepovedan, od 1. jan. t. l. je dovoljen le z dovoljenjem in sicer v množinah, ki ne

gredo preko 50 odstotkov dosedanjega uvoza. Dalje je za 30 do 50 odstotkov povišana carina na naravno in umetno svilo, na naravne in umetne cvetlice, na parfumerijsko blago, kosmetična sredstva itd. Tudi carina na uvoz avtomobilov je zvišana. Vsak se brani.

Nemška industrija kalija. Čeprav je tudi nemški industriji kalija škodovala splošna agrarna kriza, se je izkazala ta industrija napram krizi vendar dosti bolj odporna kot druge surovine. Izplačala bo celo dividende, četudi je bila njena lanska prodaja manjša nego v preteklih letih. Lanskotov prodajo cenijo na 9.700.000 met. stotov čistega kalija proti 13.5 in 14 mil. stotov v letih 1930 in 1929 in proti 14.2 mil. v povojnem rekordnem letu 1929. Napram letu 1930 je padla lanska prodaja za 28 odstotkov, napram letu 1928 pa za 32 odstotkov.

Na trgu bencina v U. S. A. se javlja zopet nadprodukcija in so začele zato tudi cene na novo padati. V zadnjih dvanajst tednih so zaloge v petrolejskih rafinerijah narasle za 1086 na 5914 mil. litrov.

Tržna poročila

Tržne cene v Celju 1. januarja 1932.

Govedina: 1 kg volovskega mesa I. vrste 10—12, II. 8—10, III. 6—8, kravjega mesa 8, vampov 7, pljuč 7, jeter 10, ledvic 12, loja 5 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 12—14, II. 10—12, jeter 12, pljuč 12 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega I. 12—14, II. 11, III. 10, jeter 10, glave 10, slanina I. 16, II. 14, na debelo 12, suhe slanina 18, masti 19, šunke 20, prekajenega mesa I. 20, II. 18, prekajenih parkljev 5, prekajene glave 10, jezika 20 Din.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. 6, II. 5 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih 24, hrenovk 28, safalad —, posebnih 24, tlačenk 24, polsuhih kranjskih 15, suhih kranjskih 30, braunšviških 12, salami 60—80 Din.

Perutnina: 1 kos, piščanec, majhen 14, večji 16, kokoš 24, petelin 30, raca

30, gos 100, puran 75, domači zajec, manjši 8, večji 12 Din.

Divjačine: 1 kos, divji zajec 20 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 3, kisle smetane 16, 1 kg surovega masla 36, čajnega masla 40, masla 28, bilihinskega sira 25, trapistovskega sira 25, ementalkega sira 28, sirčka 12, eno jajce 1-50 Din.

Pijača: 1 liter starega vina 16—20, novega 10—14, piva 10, žganja 36 Din.

Kruh: 1 kg belega kruha 4-40, polbelega 3-80, črnega 3-10, žemlja mala 0-50, velika 1 Din.

Sadje: 1 kg luksuznih jabolk 4, I. 4, II. 3, III. 2, hrušk II. 3, III. 2, orehov 8, luščenih orehov 30, suhih češpelj 10, suhih hrušk 8, 1 kos limone 1 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 76, Santos 52, Rio 40, pražene kave I. 92, II. 78, III. 48, čaja 140, kristal belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 16, medu 18, kavne primesi 18, riža I. 12, II. 10, III. 4-50, 1 liter namiznega olja 14, olivnega olja 16—30, bučnega olja 14, vinskega kisa 5-50, navadnega kisa 3, petroleja 7-50, špirita denat. 9, 1 kg soli 2-50, celega popra 44, mletega popra 46, paprike 36, testenin I. 12, II. 9, mila 13, karbida 7, sveč 14, kvasa 32, marmelade 10—12, sode za pranje 2 Din.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 00 4-50, št. 0 5-50, št. 2 4-20, št. 4 4, št. 5 3-80, št. 6 3-50, ržene enotne moke 3-50, pšeničnega zdroba 4-80, koruznega zdroba 3, pšeničnih otrobov 1-50, koruzne moke 2, ajdove moke 4-50, kaše 3-70, ješprenja 3-70, ovsenega riža 7-50 Din.

Žito: 100 kg rži 180, ječmena 120, ovsa 190, prosa 250, koruze 135, ajde 250, fižola 400, graha 1400, leče 1200 Din.

Kurivo: 1 q premoga, črni trboveljski 44, zabukovski 47, 1 kub. m trdih drv 25, 100 kg trdih drv 120, 1 kub. m mehkih drv 32, 100 kg mehkih drv 95 Din.

Krma: 100 kg sladkega sena 80, polsladkega sena 70, kislega sena 60, slam 50, prešana stane več 10 Din.

Zelenjava in gobe: 1 kg endivije 10, motovilca 2, poznega zelja 1-50, kislega zelja 4, ohrovtja 10, karfijola 10, 1 kos mad kolerabe 2, 1 krožnik špinade 2, česna 10, krompirja 1-50, repe 1-50, kisle repe 4 Din.

Brzjaviti:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik:
Josip Verlič
Veletrgovina kolonijalne robe. Velepražarna kave. Mlini za dišave

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 33

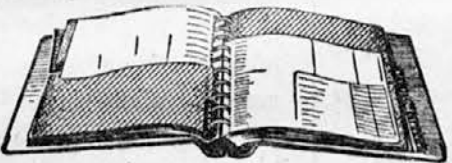
Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna postrežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

»AGRIPPA«

kartoteka v obliki knjige

je praktična, moderna, ker nima predalov in omar, je pa tudi poceni

Pojasnila in navodila daje »AGRIPPA«-kartoteka LJUBLJANA, Selenburgova ulica št. 1

Posteljne žične vloge Vam nudi najceneje Prva ljubljanska izdelovalnica žičnih vlog

Pavel Strgulec
Ljubljana
Gospodarska cesta 13

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše

ST-DEU

LJUBLJANA DALMATINOVA 13

VELETRGOVINA

kolonijalne in specerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!

Spedijsko podjetje

R. Ranzinger

Ljubljana

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora. Carinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

TISKARNA

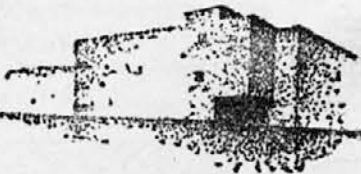
MERKUR

LJUBLJANA

GREGORČICEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

GRADBENO

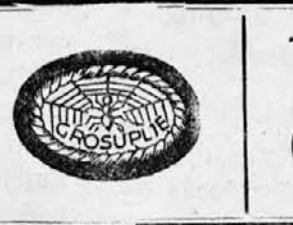
MIROSLAV ZUPAN - Ljubljana

STAVBENIK Poštni ček, račun št. 12.834 Telefon št. 21

Beton, železobetonske vodne zgradbe, arhitektura ter vsakovrstne visoke zgradbe itd. Sprejemanje v strokovno izvršitev vseh načrtov stavbne stroke • Tehnična mnenja • Zastopstvo strank v tehničnih zadevah

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani